

Kalmar 17 September 2019

Nationellt kompetenscentrum anhörigas yttrande över betänkandet SOU 2019:32 Straffrättsligt skydd för barn som bevittnar brott mellan närstående samt mot uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord, diarienummer Ju2019/02172/L5

Nationellt kompetenscentrum anhöriga har ombetts avge yttrande avseende rubricerat betänkande och lämnar härmed följande synpunkter:

Sammanfattning

Nationellt kompetenscentrum anhöriga instämmer i utredningens slutsats att en ny straffbestämmelse om barnfridsbrott i fjärde kapitlet brottsbalken bör införas samt att uppdraget för särskilda företrädare för barn bör utvidgas. Vidare bör rätten till brottskadeersättning för barn som bevittnat brott tas bort om barnfridsbrott införs. Vi stöder även utredningens bedömning att uppmaning till självmord bör kriminaliseras.

Nedan redovisar vi våra synpunkter gällande några av de punkter som lyfts fram i utredningen:

10.2.3 En särskild straffbestämmelse sid. 184 ff.

Vi instämmer i utredningens förslag gällande en ny straffbestämmelse om barnfridsbrott då barnen i nuläget inte kan få någon direkt hjälp från rättsväsendet eftersom de saknar en status som brottsoffer. Vi instämmer i utredningens slutsats att de alternativa sanktioner och åtgärder som i dagsläget finns att tillgå inte ersätter en kriminalisering på ett tillfredsställande sätt. Även utredningens påstående om kriminaliseringens förebyggande effekt ses som väsentlig.

10.2.9 Skadestånd och brottskadeersättning sid. 207

Vi ser i nuläget inget hinder till att rätten till brottskadeersättning för barn som bevittnat brott tas bort i hänvisning till 9 § brottskadelagen då utredningen påvisar att ett införande av ett särskilt barnfridsbrott även täcker de områden som tidigare gett barn som bevittnat brott rätt till brottskadeersättning. Detta gäller dock endast om införandet av barnfridsbrott genomförs så som genomslaget av utredningen.

10.2.11 Särskild företrädare för barn sid 217

Vi stöder utredningens slutsats att en utvidgning av uppdraget för särskilda företrädare för barn är nödvändig för att stärka utsatta barns rättsliga ställning, samt en översyn av barnhusens verksamhet. En särskild straffbestämmelse om barnfridsbrott är endast en del av lösningen för utsatta barn och barnens behov av hjälp och stöd bör prioriteras. Företrädaren bör därför som utredarna lyfter, ges tid att skapa en förtroenderelation till barnet. Detta styrks av att företrädaren är den enda som kan sägas stå helt på barnets sida då hen inte behöver ta hänsyn till någon eller några

andras intressen före, under, samt efter rättsprocessen (s. 217). Vi är av liknande uppfattning som utredarna, nämligen att detta bör utvecklas, samt förtydligas i lag.

10.3 Uppmaning att begå självmord sid. 223 ff.

Vi stöder även utredningens bedömning gällande nödvändigheten av en kriminalisering av uppmaning till självmord och anser precis som utredarna att det är godtagbart i relation till regeringsformens bestämmelser. Gällande de direkt juridiska och ekonomiska delarna så som exempelvis strafflängd, skadestånd och kostnader har vi svårt att lämna direkta synpunkter.

För Nationellt kompetenscentrum anhöriga

Dag som ovan

Lennart Magnusson
Verksamhetschef Nka
Docent Linnéuniversitetet
Nationellt kompetenscentrum anhöriga
Region Kalmar län
Box 601, 391 26 Kalmar
Tel: 0480-418021, Mobil: 070-630 23 21
E-post: lennart.magnusson@anhoriga.se
webb: www.anhoriga.se